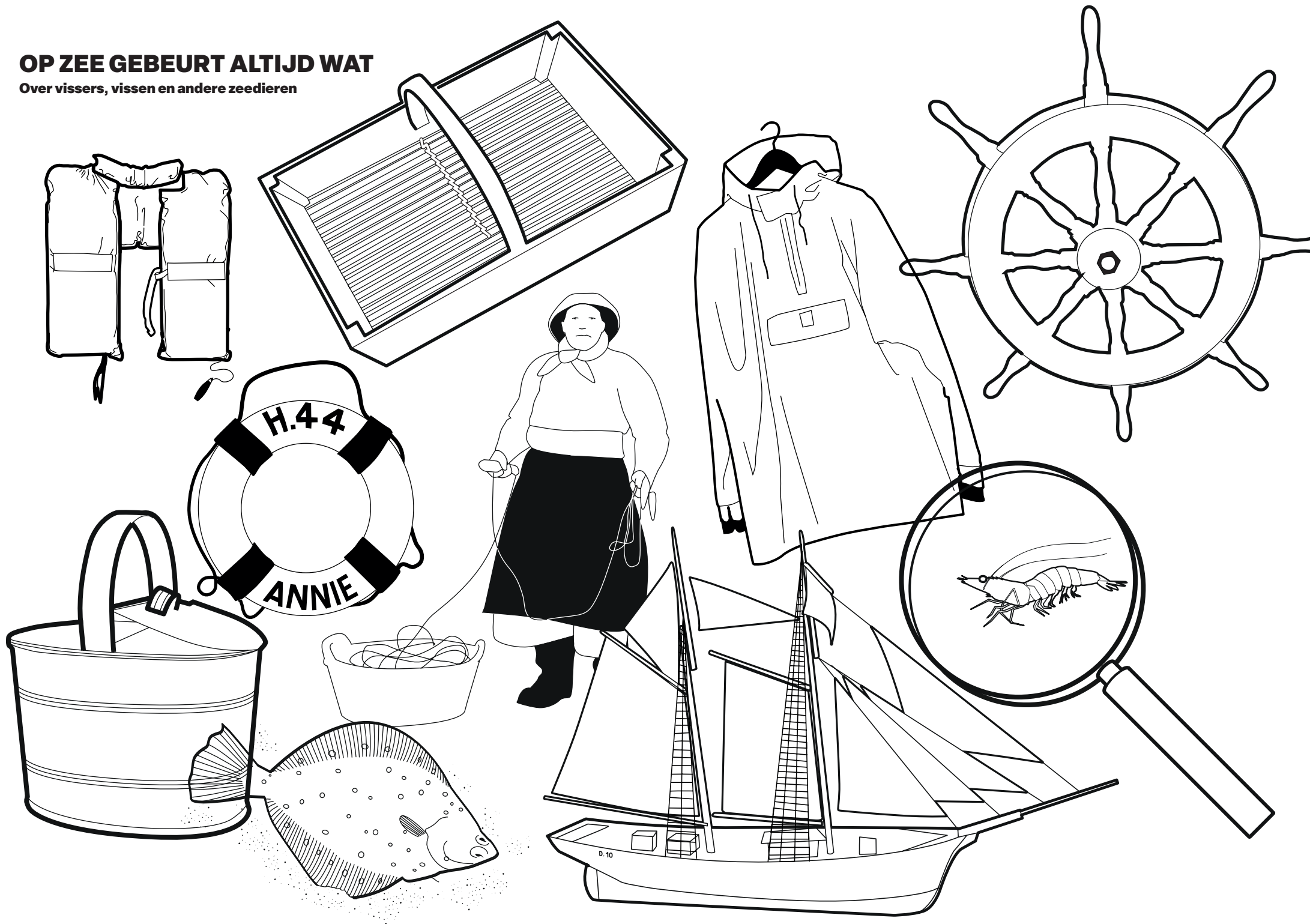

OP ZEE GEBEURT ALTIJD WAT

Over vissers, vissen en andere zeedieren

🎯 VISSEN IN HET VERLEDEN – POTVIS VALENTIJN

Deze zaal vertelt over potvis Valentijn en over de geschiedenis van de vissers.

VERHAAL

Siske ligt in bed in zijn huis.
Hij woont er samen met papa en mama,
en met zijn broertjes en zusjes.
Buiten is het nog donker.
Maar papa trekt aan zijn oor.
‘Vandaag is een grote dag!’ zegt hij vrolijk.
‘Jij gaat voor het eerst mee op het schip.
We gaan een hele week lang vissen op zee.’
‘Wat?’ roept Siske. ‘Ik wil niet gaan vissen.
Ik wil thuis-blijven.
Dan draag ik de manden voor mama,
als ze op de markt groente en vis gaat verkopen.’

‘Mama wil ook dat je gaat vissen,’ zegt papa.
‘Want zo hoort het.
Jij wordt visser, omdat ik visser ben.
En ik ben visser, omdat mijn papa visser was.
En hij was visser, omdat zijn papa visser was.
Die voer zelfs naar het verre, koude IJsland.
Hij was wel een halfjaar weg met zijn zeil-schip.
Op die foto, met die dikke kleren aan, dat is hij!

‘En toch wil ik niet mee,’ pruilt Siske.
‘Maar het wordt leuk,’ zegt papa.
‘De zee is zo mooi.
En er gebeurt altijd wat.

De golven zijn altijd anders.

Ze dansen en zingen de hele tijd.’

‘En zijn er honden om mee te wandelen?’ vraagt Siske.

VRAGEN

VISSERSHUISJE

- Je ziet de achterkant van het vissershuisje, waarin Siske met zijn papa en mama woont. Hoe ziet het eruit? Breed, alleen gelijkvloers.
Je bezoekt het straks nog.

BEELDJE VISSERSVROUW

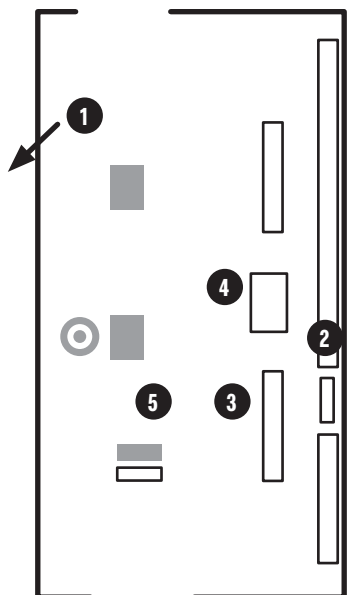
- Wat is het werk van mama?
Vis en groente verkopen op de markt.

MODEL ZEILSCHIP

- Hoe voer het schip van de overgrootopa van Siske?
Met de wind in de zeilen.
- Hoe varen de schepen nu, denk je? Met motoren.

FOTO IJSLANDVAARDER

- Wat heeft de overgrootopa van Siske aan? Een dikke trui (of misschien wel meer dikke truien over elkaar), mouwstukken uit een waterdichte stof, een warme broek, hoge laarzen (met dikke sokken erin), een lange schort, een sjaal, een zuidwester (dat is een hoed met brede randen die het hoofd van de visser goed drooghoudt).
- Waarom? In IJsland is het erg koud. En tijdens het vissen werd hij nat.

GROEP 1 - PLADIJZEN

GROEP 2 - HAAIEN

GROEP 3 - GARNALEN

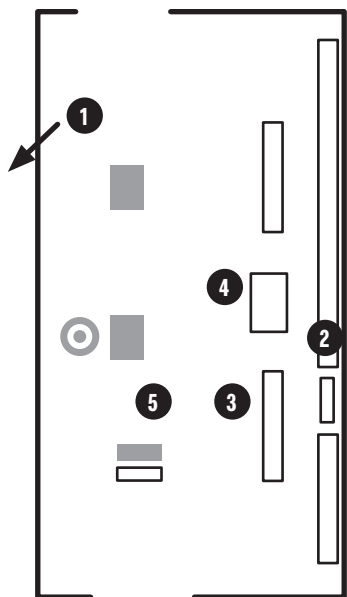
GROEP 4 - KRABBEN

GROEP 5 - ROGGEN

🎯 VISSEN IN HET VERLEDEN – POTVIS VALENTIJN

Deze zaal vertelt over potvis Valentijn en over de geschiedenis van de vissers.

GROEP 1 - PLADIJZEN

GROEP 2 - HAAIEN

GROEP 3 - GARNALEN

GROEP 4 - KRABBEN

GROEP 5 - ROGGEN

‘Nee, dat weet je toch?!
Er zijn wel zee-honden, maar die willen geen leiband om.
En er zijn zo veel vissen en andere zee-dieren:
heel kleine en heel grote.
Kijk maar, die grote potvis komt uit de zee.’
‘Die is leuk,’ geeft Siske toe.
‘Vangen we die ook?’
‘Nee hoor, pot-vissen zijn veel te nuttig.
Veel kleine dieren eten hun drollen.’
‘Bah!’ Siske trekt een vies gezicht.
‘Jij moet die drollen toch niet op-eten?’ lacht papa.
‘Trouwens, in onze Noordzee zwemmen geen
pot-vissen.
Het water is er niet diep genoeg.
Als je er toch een ziet,
is hij vaak ziek of verdwaald.
Zoals deze, toen hij op het strand aan-spoelde.
Hij heet potvis Valen-tijn.

Kom, jongen, het is tijd. Kleed je aan!’

- *Bekijk de maquette van de slaappleats van de vissers. Aan beide kanten van de box zijn twee gaten op kinderhoogte. Die slaaphokjes heten kooien. Wat is er nog te zien? Laarzen, jassen, banken, een tafel, zakken, flessen en potten, een kachel, een trap naar het dek ...*

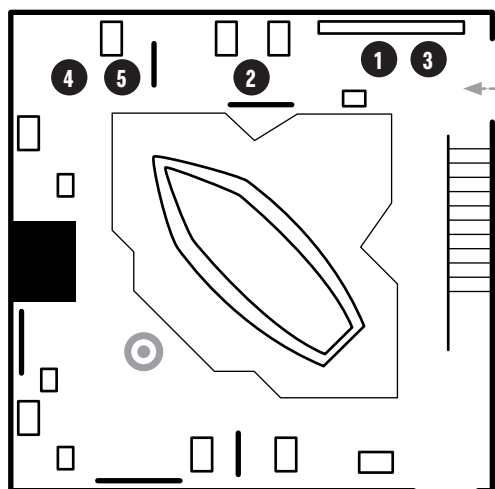
POTVIS VALENTIJN

- *Hoe lang is het skelet van potvis Valentijn? Laat een van de kinderen de lengte afstappen. 13 meter. Toen hij nog leefde, was potvis Valentijn nog langer: 17 meter.*
- *Waar staan de tanden van potvis Valentijn? In zijn onderkaak.*
- *Waarop lijken de twee vinnen? Op handen, met de vijf vingers.*

LEVEN EN WERKEN OP ZEE - deel 1

Deze zaal vertelt wat vissers nodig hebben om te varen en te vissen.

VERHAAL

Papa neemt Siske mee naar het schip in de haven.
Er werken nog twee vissers en een schipper.
Ze heten Gust, Karim en Paul.
Net als papa zijn ze heel vrolijk.
'Wow, jij mag al mee op zee,' zegt Gust.
'Ik MOET mee,' klaagt Siske.
'Dat is iets anders.'
Stiekem wil hij terug aan land springen.
Maar de motor slaat al aan.
De mannen gooien de touwen los
en schipper Paul draait aan het stuurwiel.
Vrrroem, het schip vaart de haven uit.

Wat kijkt Siske sip!
Papa opent het voorste luik op het dek.
Hij neemt Siske mee de ladder af en toont
hem zijn bed.
Op de grond staat een grote zak.
Papa haalt er een jas, een broek
en hoge laarzen uit.
'Die moet je aandoen,' zegt hij.
'Anders word je nat.'

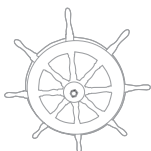
GROEP 1 - PLADIJZEN

GROEP 2 - HAAIEN

GROEP 3 - GARNALEN

GROEP 4 - KRABBEN

GROEP 5 - ROGGEN

VRAGEN

ALGEMEEN

- Hoe heet het schip? OD.1 Martha.
- Hoe vaart het schip van Siske? Met een motor. Heeft het zeilen? Nee.
- Wat voel je als je zeeziek bent? Dan ben je misselijk, doordat het schip op en neer gaat. Ben je al eens zeeziek geweest? Ook in een rijdende auto kan je misselijk worden. Dan ben je wagenziek.
- Hoe staan de vissers om stevig te staan? Met de benen wijd.
- Hoe noemen de vissers dat? Zeebenen.
- Loop (zoals Siske, en) zoals de vissers.

STUURWIEL

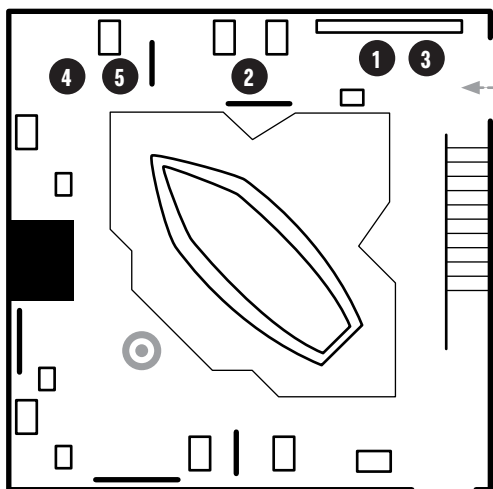
- Waar zou het stuurwiel op het schip hangen? In de stuurhut. Straks kunnen de kinderen het van bovenaf zien.

JAS & LAARZEN

- Wat doen de vissers aan om niet nat te worden? Een broek, jas, laarzen, zuidwester (hoed met brede randen die achteraan laag hangt, zodat het water van de hoed niet in de nek van de visser loopt) ...
- En wat dragen ze tegen de kou? Muts, pet, wanten, sjaal, dikke kousen ...

LEVEN EN WERKEN OP ZEE - deel 1

Deze zaal vertelt wat vissers nodig hebben om te varen en te vissen.

Hij geeft Siske ook een mand uit metaal.
Die panger heeft mama voor hem
gevuld met mond-voorraad.
Er zitten koeken en ander lekkers in voor onder-weg.

Nu moeten ze wachten tot ze bij de vis-grond zijn.
Want daar zit veel vis.
Paul kijkt goed op de zeekaart
en hij stuurt het schip erheen.

Door de golven gaat het schip op en neer.
Siske voelt zich een beetje ziek,
maar papa lacht dat dat wel snel over zal gaan.
Dat hebben alle vissers in het begin.

Papa zegt dat Siske zijn twee voeten altijd goed
op het dek moet houden.
Om niet te vallen.
Siske probeert zo te stappen.
Hij schuift zijn ene voet naar voren en dan zijn andere.

Zonder zijn voeten op te tillen.
Maar zo komt hij niet goed vooruit.
Karim en Gust schudden van het lachen.
'Je papa maakt een grapje.
Je mag je voeten wel op-tillen.

Maar wij zetten onze voeten wijd,' zegt Paul.
'Dan staan we stevig en krijgen we zee-benen.'
Wat doen die vissers stom, denkt Siske.
Maar hij zet zijn voeten toch zoals zij.

PANGER

- Nu zijn pangere niet meer van metaal en lijken ze vaak op een boodschappentas. Zoek er zo één (in de hoge kast).
- Wat zou jij meenemen in je panger? Laat enkele kinderen vertellen. Maar belangrijk: de vissers namen geen snoep mee.

ZEEKAART

- Een zeekaart is een tekening van de zee, van boven-af gemaakt. Net alsof de tekenaar in een vliegtuig zat of een vogel was. Op deze kaart zie je waar je nu bent. Zoek die plaats op. (Ongeveer bij de onderste kerk (kruisje) van Oostduinkerke.) De kaartenmaker heeft de zee wit gekleurd. En de blauwe vlekken zijn zandbanken. Daar is de zee heel ondiep. Schepen moeten er opletten om niet vast te lopen.

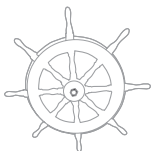
GROEP 1 - PLADIJZEN

GROEP 2 - HAAIEN

GROEP 3 - GARNALEN

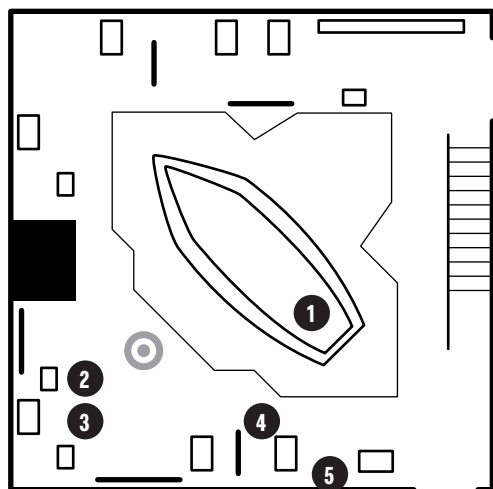
GROEP 4 - KRABBen

GROEP 5 - ROGGEN

LEVEN EN WERKEN OP ZEE - deel 2

Deze zaal vertelt wat vissers nodig hebben om te varen en te vissen.

VERHAAL

Einde-lijk zijn ze bij de visgrond.
Nu gaan de mannen aan het werk.
Ze gooien het net aan bakboord in het water.
'Wat is bakboord?' vraagt Siske aan papa.
'Dat is de kant van het schip met de rode lamp.
'En stuurboord is de andere kant.'
Terwijl het schip vaart, sleept het net door het water.
'Jouw eerste sleep,' zegt Karim tegen Siske.
'Spannend, hè!'
Dan is het tijd om het net weer op te halen.
Het zit stampvol vis.
Siske heeft nog nooit zo veel vissen bij elkaar gezien.
Ze vallen uit het net op het dek en glimmen in de zon.
De vissers zetten vijf manden klaar.
'Waarvoor zijn die?' vraagt Siske.
'We gaan de vis sorteren,' antwoordt papa
en hij gooit de vissen in de manden.
'Sor... watte?'
'We doen ze soort per soort,' legt papa uit.
En hij doet het voor.
Maar Siske kan het niet.
Hij gooit een pladijs in de mand van de tongen.
En een rog bij de kabel-jauwen.
Hij haalt alle vissen door elkaar.
De vissers kijken heel boos.
Want nu hebben zij meer werk.
In Siskes ogen prikken dikke tranen.
Waarom moest hij toch mee gaan vissen?

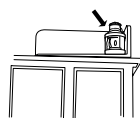
VRAGEN

RODE LAMP

- Wat is bakboord? De kant van het schip met de rode lamp.
Welke kant van het schip is dat, als je naar de voorkant (de voorsteven) van het schip kijkt? Links.
- Welke kleur heeft de lamp aan de andere kant? Groen.
Dat heet 'stuurboord'. Welke kant is dat? Rechts.
- Benoem een leerling tot schipper. Hij of zij geeft de opdracht aan de vissers om een (denkbeeldig) net uit te gooien aan bakboord, het weer op te halen en het weer aan stuurboord uit te gooien. Doen ze het goed?
- Leg uit dat sommige schepen aan beide kanten een net hebben.

VISMAND

- Wat doen de vissers als de netten zijn opgehaald? Ze laten de vis uit het net op het dek vallen.
Ze sorteren de vis in vijf vismanden: soort bij soort.
Ze gutten de vis.
Ze zetten de manden in het koude visruim.

GROEP 1 - PLADIJZEN

GROEP 2 - HAAIEN

GROEP 3 - GARNALEN

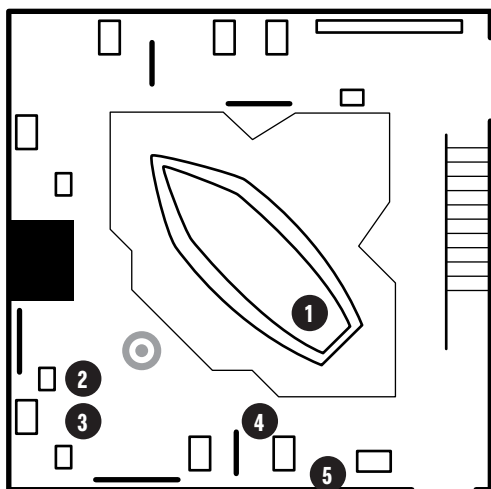
GROEP 4 - KRABBEN

GROEP 5 - ROGGEN

LEVEN EN WERKEN OP ZEE - deel 2

Deze zaal vertelt wat vissers nodig hebben om te varen en te vissen.

Even later geeft Karim Siske een scherp mes.
'Om de vis te gusten,' zegt hij met een grote smile.
Papa ligt dubbel van het lachen.
'Het is niet gusten, het is gutten,' hikt hij.
Hij snijdt snel een vis open en haalt er de in-gewanden uit.
Siske probeert het ook.
Hij zweet ervan.
Daarna gaat hij mee in het visruim.
De vissers zetten er de volle manden.
Het is heel koud in het ruim.
Want zo blijft de vis langer vers.

Plots komen er grote, zwarte wolken voor de zon,
en begint het hard te waaien.
Het schip danst wild op de hoge golven.
Het piept en kraakt hard.
Maar Siske is niet bang.
Hij zet zijn benen wijd en houdt zich goed vast.
De vissers geven hem een reddings-vest.
Zelf doen ze er ook één aan.

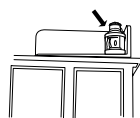
Net op tijd.
Want een hoge golf slaat over het schip en sleurt
papa mee in het water.
Niemand heeft het gezien. Alleen Siske.
'Help,' roept papa.
'Man over-boord!' roept Siske.
Maar de vissers horen het niet.
De wind is veel te luid.
'Je moet naar het schip zwemmen,' brult Siske.

MES

- Wat is gutten? De ingewanden uit de vis snijden. Wat zijn 'ingewanden'? Maag, darmen, longen, hart ... Die eten we niet mee op.*
- Wat is een 'sleep'? Zo noemen de vissers het als ze het net door het water slepen.*

REDDINGSVEST

- Wat zou je altijd moeten dragen op een schip? Reddingvest.*
- Waarom? Stel dat je in het water valt ...*
- Hoe helpt een reddingsvest je? Het blijft drijven en houdt je boven water.*
- Dragen de vissers in het verhaal een reddingsvest? Ja, maar ze trekken het pas aan als er storm op komst is.*
- Tegenwoordig zijn de reddingsvesten klein. Ze blazen zichzelf pas op, zodra iemand ermee in het water valt. Maar de oude reddingsvesten, zoals die in het museum, zijn dik en onhandig om mee te werken. Doe alsof je met zo'n reddingsvest aan een net ophaalt, de vis sorteert, de vis gut, een vismand draagt ...*
- Waarom hebben reddingsvesten tegenwoordig altijd een felle kleur? Om de drenkeling beter te zien in het water.*
- En waarvoor dient het fluitje aan het oranje vest? Zo kan de drenkeling laten weten waar hij is.*

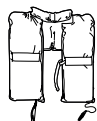
GROEP 1 - PLADIJZEN

GROEP 2 - HAAIEN

GROEP 3 - GARNALEN

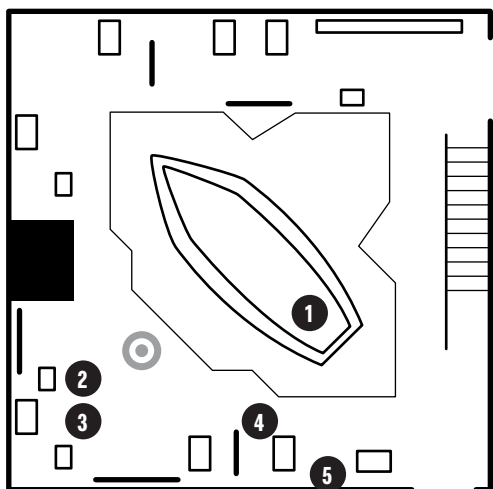
GROEP 4 - KRABBEN

GROEP 5 - ROGGEN

LEVEN EN WERKEN OP ZEE - deel 2

Deze zaal vertelt wat vissers nodig hebben om te varen en te vissen.

Maar dat kan papa niet. De zee is te wild.
Dan ziet Siske de reddings-boei.
Hij sleept ze naar de rand van het schip.
Nu ziet ook Paul papa in het water liggen.
Snel helpt hij Siske om de boei naar papa te gooien.
Het touw houden ze goed vast.
Papa pakt de boei stevig beet.
En Siske en Paul trekken hem naar het schip,
en hijsen hem aan boord.

Papa hijgt hard.
Hij kan niets meer zeggen.
Er komt alleen water uit zijn mond.
Maar hij geeft Siske een dikke knuffel.
En van Paul krijgt Siske een high five.
'Wow, jij hebt wel een heel grote vis gevangen,' lacht hij op-gelucht.
Siske zwelt van trots.

GROEP 1 - PLADIJZEN

GROEP 2 - HAAIEN

GROEP 3 - GARNALEN

GROEP 4 - KRABBen

GROEP 5 - ROGGEN

REDDINGSBOEI

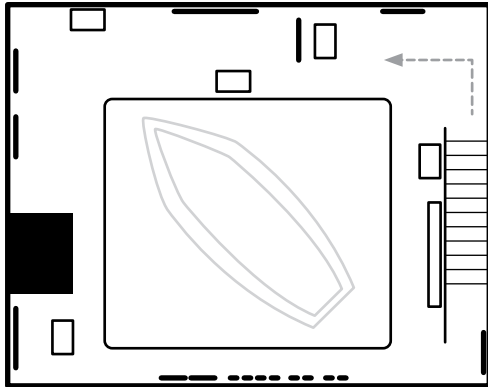
- Wat roep je als iemand van het schip in het water valt? Man overboord!
- Wat moet je dan doen? Hem een reddingsboei of een reddingsvlot toegooien.
- Waarom? Die dingen blijven drijven. De drenkeling kan zich eraan vasthouden, om boven te blijven.
- Hoe halen Siske en Paul papa weer aan boord? Ze houden het touw aan de reddingsboei goed vast. Daarmee trekken ze papa naar het schip toe en hijsen ze hem aan boord.

Na een tijd gaat de storm liggen.
Het water wordt weer rustig.
Siske en de vissers zijn doodmoe.
Toch gaan ze weer aan het werk.
Ze doen nog een sleep. En nog één.
En de dagen erna ook.
Tot het ruim tot het plafond vol is met manden vol vis.
De vissers plagen Siske niet meer.
Want hij is een held. Hij heeft papa gered.
En hij herkent de vissen en doet ze in de juiste mand.
Na een week zijn ze klaar en varen ze terug naar huis.

LEVEN EN WERKEN AAN WAL

De focus ligt hier op het schip, dat de kinderen nu beter kunnen bekijken.

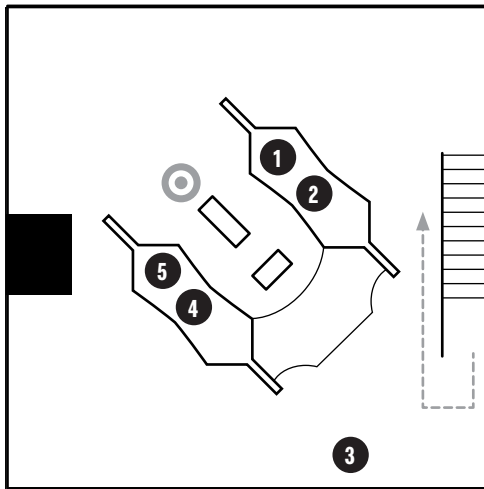
Deze zaal vertelt ook over de mensen die achterblijven op het land als de vissers op zee zijn: hoe ze de vis verkopen, hoe de vrouwen en kinderen leven en wat de zonen van vissers op school leren.

VRAGEN

Bekijk het schip van bovenaf.

- Onder het groene luik vooraan slapen de vissers.*
- Onder het middelste luik ligt het visruim. Daar wordt de vis bewaard.*
- De motor zit vlak voor de stuurhut, onder de hoge koffer met de pijp.*
- Waar hangt het stuurwiel?*
- Wat zie je nog?*
Die mand in de mast betekent dat het schip aan het vissen is.

VERHAAL

‘Siske, ik heb een verrassing voor jou,’ zegt papa.
 ‘Dat heb je wel verdiend.
 ‘Ik toon je de vissen en andere dieren van onze Noordzee.’

Hij houdt een zwaar vergroot-glas voor Siskes gezicht.

Kijk eens in die visbak!

‘Waar?’ vraagt Siske nieuwsgierig.

‘Zie je die grote ogen en die lange voel-sprieten boven het zand?’

Die zijn van een garnaal.

Het diertje zelf zie je haast niet.

Het heeft zich verstopt onder het zand.

Slim, hè?!’

Nu toont papa de vissen.

Sommige vissen zijn plat en kijken scheel.

Hun twee ogen staan samen aan één kant van hun kop.

En ze liggen half in het zand.

‘Dat is een pladijs en dat is een rog,’ zegt papa.

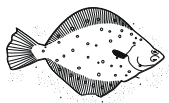
‘Die ken je al.

We hebben ze gevangen.’

‘Ze liggen zo stil,’ zegt Siske.

‘Dat is zo,’ zegt papa.

‘Ze ver-stoppen zich voor vissen die hen op willen eten.’

GROEP 1 - PLADIJZEN

GROEP 2 - HAAIEN

GROEP 3 - GARNALEN

GROEP 4 - KRABBEN

GROEP 5 - ROGGEN

VRAGEN

GARNAAL

- Hoe zien garnalen in de winkel eruit? Ze zijn gepeld. Alleen het lijf blijft over (de poten, de kop en het pantser zijn verwijderd). En door het koken kleuren ze roze.

PLADIJS

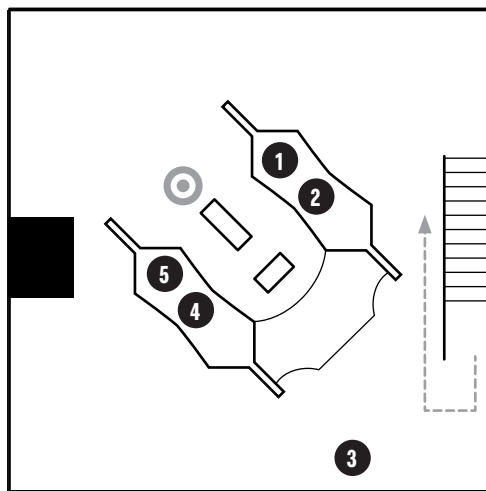
- Is een pladijs een platvis of een ronde vis? Platvis.
- Zoek nog andere platvissen op de muur. (Lees samen de namen.) Tong, rog, schar, griet, bot, heilbot, tarbot ...
- Waarom liggen ze onder het zand? Ze verstopten zich voor grote vissen die hen willen opeten.
- Check de kleur. Hoe helpt die hen om zich te verbergen? Platvissen hebben de kleur van het zand, waarin ze liggen. Dat heet camouflage.
- Waarom staan de ogen van platvissen aan één kant van hun lijf? (Dat is te zien in het aquarium.) Zo kunnen ze toch zien als ze in het zand liggen.

KRAB

- Loop zoals een krab opzij en knip met je scharen.
- Het lijf van de krab is heel hard. Hij heeft een harde schaal. Daarom is hij een schaaldier.

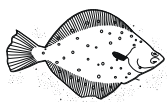
HONDSHAAI

- Is een hondshaai een platvis of een ronde vis? Ronde vis.

Dan toont hij Siske de ronde vissen.
Die zwemmen wel heen en weer.
'Kijk, die lange smalle, met al die bruine stippen ...
Dat is een honds-haai,' vertelt papa.
'Een haai?' roept Siske.
'Zitten er haaien bij ons?'
'Zeker weten,' zegt papa.
'Maar ze zijn klein en doen je niks.'
Pfff, zucht Siske.
En waarom noemen ze hem een honds-haai?
Hij lijkt niet eens op een hond ...
En je kan er ook niet mee spelen.'

Papa is nog altijd niet uit-verteld.
**Weet je wat die zakjes aan dat dikke touw zijn?'
vraagt hij.**
'Dat zijn de ei-kapsels van de haaien.
Daarin groeien de baby-haaitjes.
Soms zie je ze zelfs friemelen.'

GROEP 1 - PLADIJZEN

GROEP 2 - HAAIEN

GROEP 3 - GARNALEN

GROEP 4 - KRABBEN

GROEP 5 - ROGGEN

- Zoek nog andere ronde vissen op de muur. (Lees samen de namen.) Haring, kabeljauw, hondshaai, koolvis, makreel, sprot, zeebaars ...
- Hoe staan de ogen van een ronde vis? Aan elke kant van de kop.
- Ziet de hondshaai er eng uit? Misschien, maar hij is even lief als een hond.

EIKAPSELS HAAI

- Waarop lijken de eikapsels van de haai? Zie je de kleintjes erin? (Te zien in de aquaria aan de touwen.)

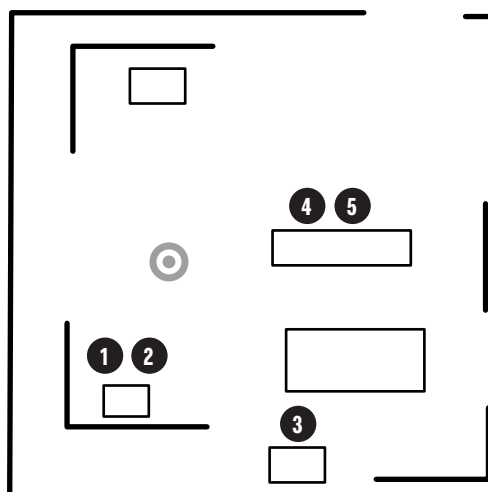
ALGEMEEN

- Zien de vissen in de winkel er hetzelfde uit als in het water? Hou zou dat komen? In de winkel hebben ze vaak geen graten, kop en staart meer.
- Hoe zwemt een vis? Met staart en vinnen.
- Bekijk de film. Als je een zeedier herkent, mag je de naam meteen zeggen. Anemoon, zee-egel, zeester, kwal, mossel, schelpdieren ...
- Zijn alle dieren in de zee vissen? Vissen hebben vinnen om te zwemmen. Welke dieren hebben geen vinnen en zijn dus geen vissen? Kijk goed. En de jongen van vissen groeien in eitjes. Kijk maar naar de eikapsels van de haaien.
- De wulk (aan de muur) leeft in een schelp en is dus een **schelpdier**. Ook in de schelpjes op het strand heeft een zeediertje gewoond.

STRANDVISSERIJ

Deze zaal toont hoe het strand steeds weer verandert en hoe de strand vissers er vissen.

VERHAAL

Die avond zegt papa:
'Siske, je hebt gelijk. Varen is niks voor ons.
Vanaf nu gaan we vissen op het strand.'
Maar Siske mokt:
'Ik wil wél met het schip naar zee.'
Papa snapt het niet:
'Je vindt varen toch niet leuk?'
'Eerst niet, maar nu wel,' zegt Siske.
'Ik moest er alleen aan wennen.'
Maar papa weet het zeker.
Hij gaat niet terug op het schip.
Als hij eraan denkt, krijgt hij weer de bibber.

De dag erna gaan ze naar het strand.
'Wat is het hier mooi,' zegt papa.
'Soms komt het water hoog en soms staat het laag.
En de golven dansen en zingen de hele tijd.
Op het strand gebeurt altijd wat.
Dat wordt leuk.'

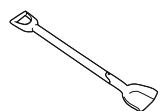
Hij koopt een spade en een hengel met een haak.
'Eerst moeten we zee-pieren vangen om de vis te lokken,' legt papa uit.
'Daar, in het zand, onder een hoopje zand-slierten zit er één.'
Hij begint als een gek te graven. 'Hebbes!'
Papa heeft een dikke zeepier vast,
en hangt hem aan de haak.
Hij gooit de haak in het water en wacht.

HAAL EEN KRUK IN DE GANG!

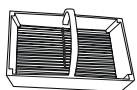
VRAGEN

ALGEMEEN

- Wie wil ook graag visser worden? Op zee, zoals Siske? Of op het strand, zoals papa?
- Papa zegt dat op het strand het water soms hoog staat en dan weer laag. Hoe heet dat? Dat zijn de getijden. Als het water opkomt, heet dat vloed. En als het weer wegtrekt, is dat eb. Dat gebeurt twee keer per dag: overdag en 's nachts.
- Kijk op de lange tafel hoe het strand bij eb en vloed verandert. En wanneer komen de vissers in actie? Bij eb.
- Bekijk de installatie van de paardenvisser (zonder paard) op het podium. Wat heeft een paardenvisser nodig? Een paard, het paardentuig, een 'stoel' om op te zitten, twee manden, een garnaalzeef, een net, twee houten borden om het net open te houden ...

GROEP 1 - PLADIJZEN

GROEP 2 - HAAIEN

GROEP 3 - GARNALEN

GROEP 4 - KRABBEN

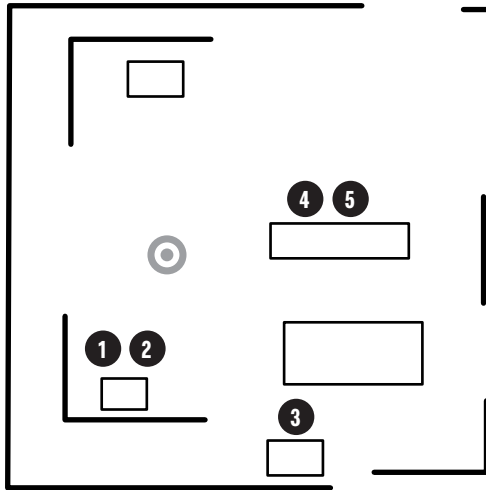

GROEP 5 - ROGGEN

STRANDVISSERIJ

Deze zaal toont hoe het strand steeds weer verandert en hoe de strand vissers er vissen.

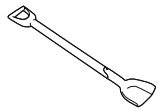

— En dan gebeurt er ... niets.
Als papa de haak weer ophaalt, is die leeg.
De zeepier is foetsie en er hangt geen vis aan de lijn.
'Zie je wel,' zeurt Siske.
'Zo vang je niets.
We gaan beter terug naar zee met het schip.'

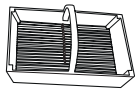
Maar papa luistert niet.
Hij kijkt de andere kant op.
Daar komen de garnaal-vissers met hun paarden.
Die trekken een net door het water.
Dat zit vol gar-nalen, kleine krabben en visjes.
De vissers doen ze in een zeef.
De gar-nalen vallen erdoor in een mand.
Maar de andere dieren niet.
Die mogen weer in zee.

'Dat wil ik,' zegt papa.
'Ik word garnaal-visser.'
'Maar ik niet,' zegt Siske.
'Ik wil terug gaan varen.'
'Nee hoor,' zegt papa.
'We kopen een paard en gaan gar-nalen vangen.
Dan mag jij op het paard zitten.
Dat wordt leuk.'
'En dan krijg je een hond,' probeert papa nog.
Daar moet Siske toch even na-denken.
Maar nee, hij weet het zeker.
Hij wil terug naar zee met het schip.

Ze worden het maar niet eens.

GROEP 1 - PLADIJZEN

GROEP 2 - HAAIEN

GROEP 3 - GARNALEN

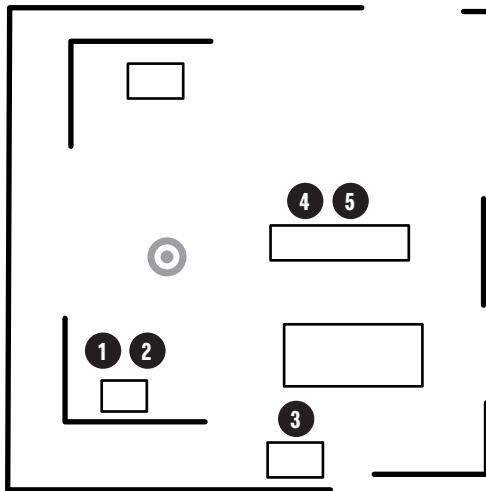
GROEP 4 - KRABBEN

GROEP 5 - ROGGEN

STRANDVISSERIJ

Deze zaal toont hoe het strand steeds weer verandert en hoe de strandvissers er vissen.

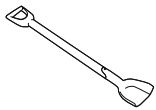

— Ze gaan boos naar huis en mokken de hele avond.
Maar dan heeft mama een idee.
Ze kunnen toch apart gaan vissen:
papa op het strand en Siske op het schip!

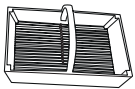
En zo doen ze het!
Papa koopt een paard en gaat op het strand
gar-nalen vangen.
En Siske gaat mee met de andere vissers op zee.

Als het schip wegvaart uit de haven, zwaaien ze van
ver naar elkaar!
En dan ziet Siske iets groots in het water.
Het is een dode potvis, die naar het strand drijft.
Vlak bij papa.

Wat een reus!
Papa heeft toch een beetje gelijk, denkt Siske.
Op het strand gebeurt altijd wat.
Maar op zee gebeurt er meer!

GROEP 1 - PLADIJZEN

GROEP 2 - HAAIEN

GROEP 3 - GARNALEN

GROEP 4 - KRABBen

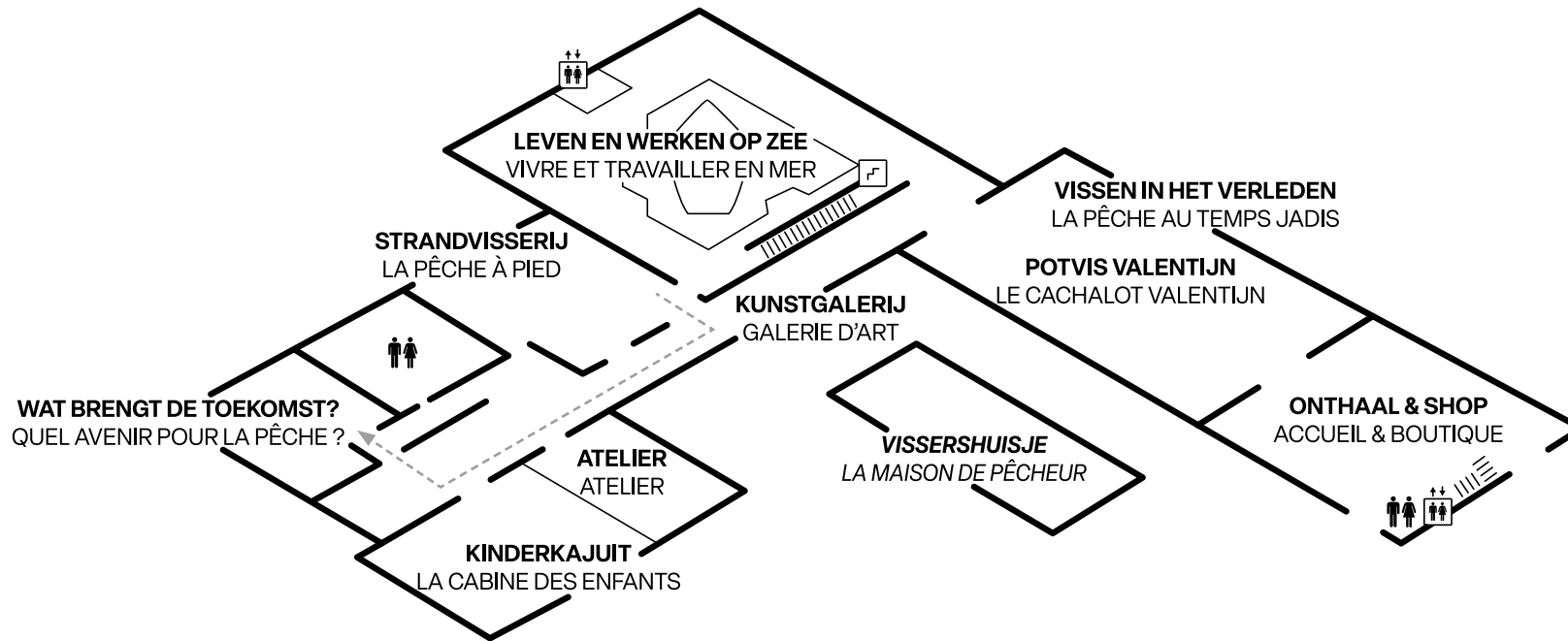

GROEP 5 - ROGGEN

WAT BRENGT DE TOEKOMST?

In deze zaal bekijk je de 'schatten' van de strandjutter.

- Richt je op de verzameling schatten van strandjutter Aäron. (Op de filmbeelden vertellen vissers, wetenschappers en anderen over de toekomst van de visserij.)
- Wat doet een strandjutter? Hij zoekt aangespoelde dingen op het strand.
 - Wanneer doet hij dat? Bij eb. Want dan heeft de zee er van alles achtergelaten.
 - Wat heeft Aäron zoal gevonden? Dingen uit de natuur, maar ook veel spullen van mensen, zelfs een echte schatkaart.

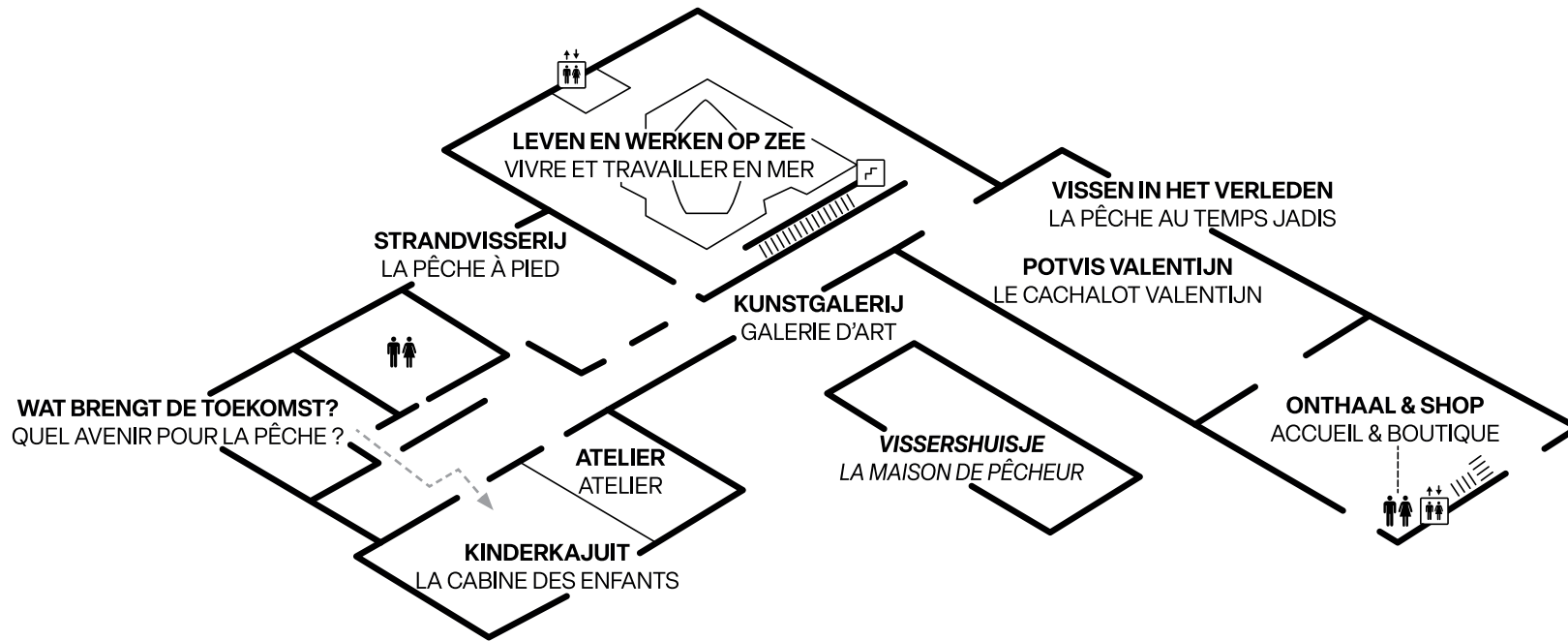
- Hoe komen die spullen in zee? Ze vallen in het water, vanaf een schip of vanaf het land. Of ze stromen met de rivieren naar zee. Het is zoveel dat ze zelfs spreken over de plastic soep: de zee lijkt wel soep met plastic brokken.

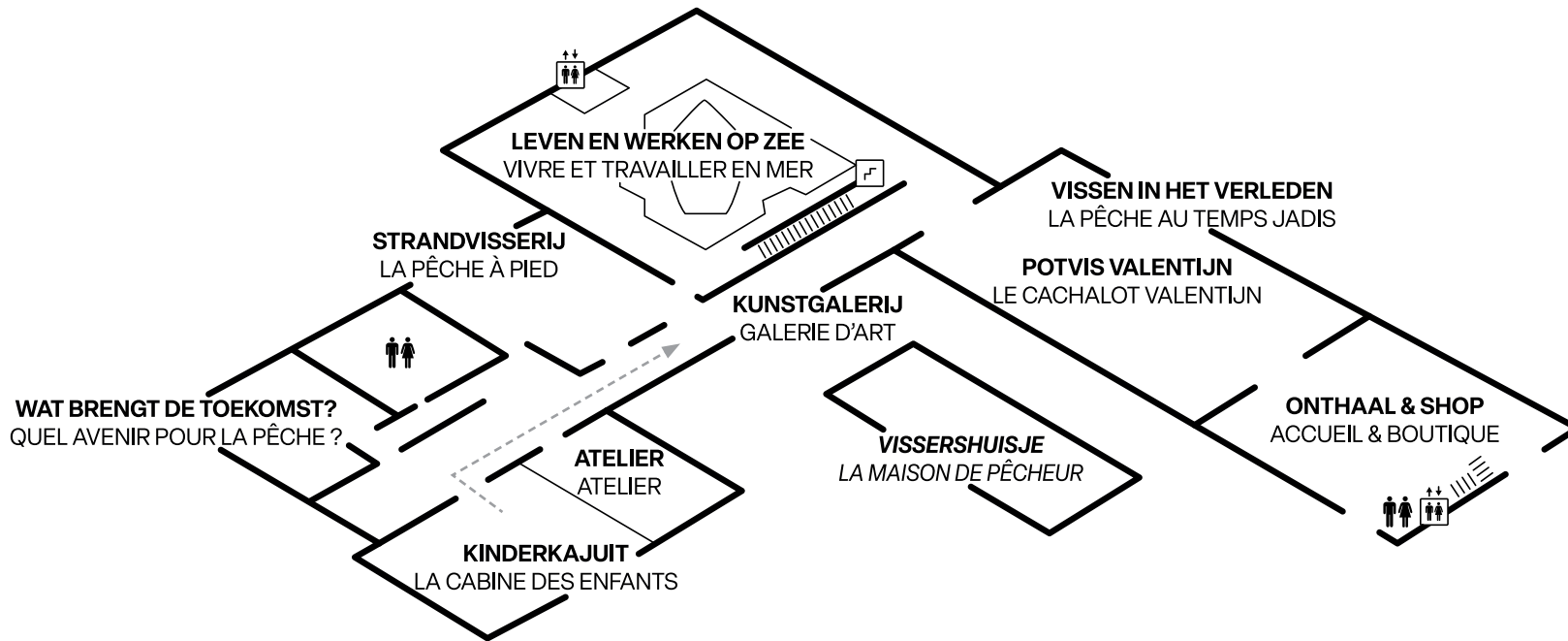
Laat de groepjes een voorwerp kiezen uit de verzameling en laat hen vertellen waarom ze het gekozen hebben. Hebben ze zelf al eens iets moois gevonden op het strand? Of net iets heel lelijks of vuils?

KINDERKAJUIT

Stuur je schip naar de visgrond, gooi er het net uit en verkoop je vis in de viswinkel.

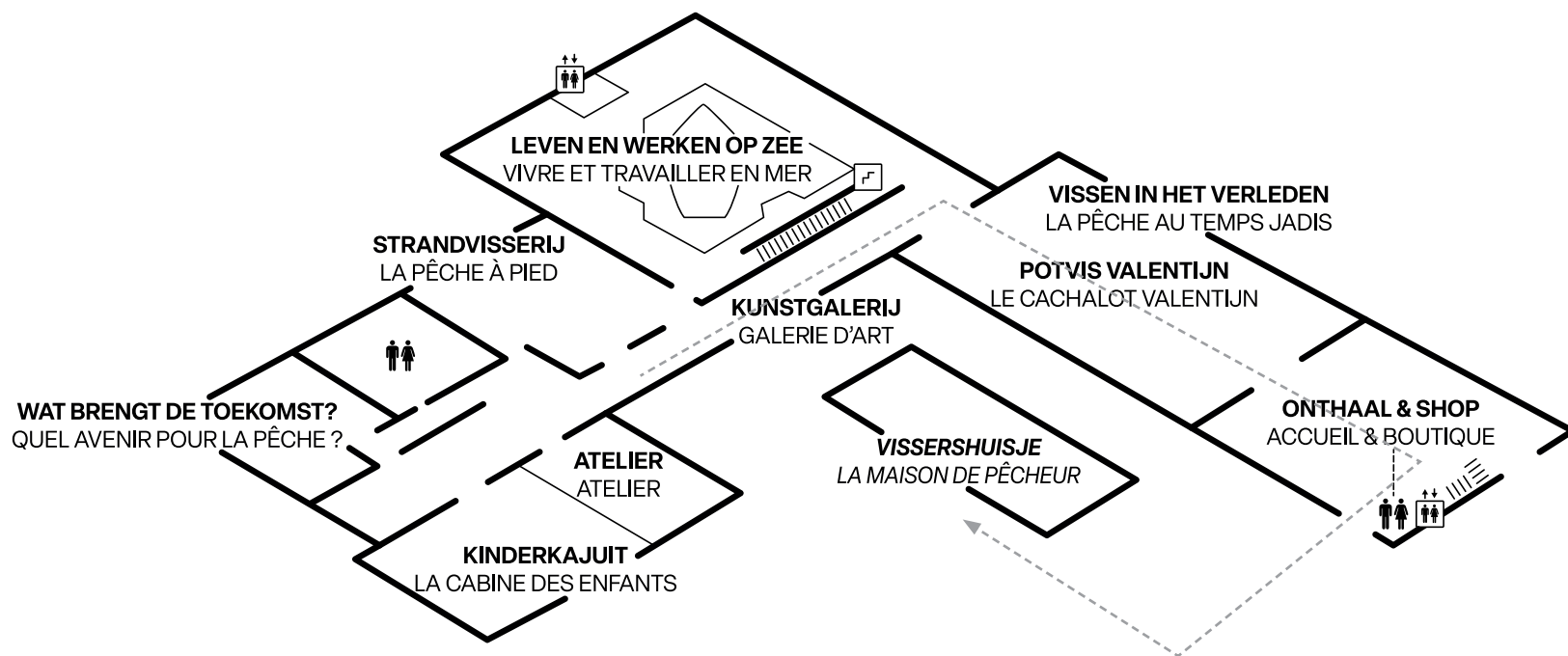
Veel kunstenaars maakten graag een kunstwerk over de zee, het strand, de vissers, de vrouwen van de vissers ...

- Welke soorten kunstwerken hangen en staan er? Schilderijen, foto's, een tekening en een beeld.*
- Wat herken je uit het museum? Schepen, vissers, paardenvissers, vissersvrouwen, kinderen van de vissersschool ...*
- Zien de vissers er blij uit?*

VISSERSHUISJE MET KRUIDEN- EN MOESTUIN

Buiten: te bereiken via de ingang

In zo'n huisje woonden opa en oma, papa en mama en vaak een hele bende kinderen.

- Vergelijk het huisje met je eigen huis. Wat is er anders? Wat is er hetzelfde?*
- Wat is er te horen? Stemmen, bikkellende kinderen ...*
- Wat groeit er in de tuin?*
- Ruik aan de kruiden? Herken je er? Rozemarijn, laurier, kleine pimpernel ...*

